

УДК 340.6:341.232

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2020.3.20>**Ірина Іванівна Яценко,***Національний науковий центр**«Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»
(аспірант);*<https://orcid.org/0000-0003-4023-8470>,e-mail: irina.ivanova7772017@gmail.com

ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ГАЛУЗІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Досліджено такі базові категорії, як «завдання», «принципи», «судова експертиза» і «міжнародне співробітництво». Охарактеризовано правове регулювання міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи. Розглянуто розуміння категорії «завдання та принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи». Сформульовано власний перелік завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, розкрито їх зміст і значення для практики.

Ключові слова: завдання, принципи, міжнародне співробітництво, судова експертиза, судові експерти, судово-експертна діяльність.

Оглядова стаття

Постановка проблеми

У сучасних умовах активізації євроінтеграційних рухів і налагодження міжнародної взаємодії між органами державної влади України й іноземними установами в галузі судової експертизи дедалі частіше постає питання щодо визначення підстав такої взаємодії та механізму його реалізації. Наразі загальні засади судової експертизи передбачаються Основним Законом держави, де встановлено, що виключно законами України визначаються засади судової експертизи (п. 14 ч. 1 ст. 92)¹. Галузь судової експертизи сьогодні потребує вдосконалення в контексті міжнародного співробітництва, що є запорукою налагодження міжнародної взаємодії відповідних спеціалізованих у вказаній галузі суб'єктів з метою вирішення завдань, що стоять перед судово-експертною діяльністю.

Сьогодні галузь судової експертизи набуває неабиякого значення та розвитку, що обумовлено низкою факторів, серед яких необхідність оперативного, об'єктивного та повного забезпечення правосуддя й

¹ Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (дата звернення: 09.09.2020).

правоохоронної діяльності, різноманітність методів і способів учинення злочинів, розвиток судово-експертної діяльності, актуалізація міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи тощо. У цьому контексті вважаємо слушною думку науковців Ю. М. Черноус та О. А. Лопати, які стверджують, що сучасні реалії боротьби зі злочинністю потребують підвищення ефективності судово-експертної діяльності, а саме: вдосконалення правового регулювання, розширення кола вирішуваних експертних завдань, підвищення достовірності й обґрунтованості експертних висновків, удосконалення методології судово-експертних досліджень, розроблення експертних методик відповідно до міжнародних стандартів, забезпечення належного міжнародного співробітництва судово-експертних установ та інших компетентних суб'єктів [1, с. 3–4]. Тобто саме завдяки належній судово-експертній діяльності можна досягти належного забезпечення правоохоронної діяльності та здійснення правосуддя, що передбачено низкою нормативно-правових актів.

Водночас інтенсивний розвиток євроінтеграційних процесів в Україні зумовлює нові зрушення в міжнародному співробітництві в галузі судової експертизи, а також запровадження нових дієвих механізмів забезпечення такої взаємодії. Отже, одним з основних у цьому контексті є питання щодо визначення завдань і керівних засад (принципів) міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи. Це дасть можливість, по-перше, визначити загальні засади міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, по-друге, встановити ключові пріоритети міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, по-третє, підвищити якість та ефективність судово-експертної діяльності, по-четверте, вдосконалити криміналістичний інструментарій судових експертів, по-п'яте, значно покращити механізми міжнародної взаємодії в галузі судової експертизи. Указане, безумовно, позитивно вплине на розвиток галузі судової експертизи в Україні з метою забезпечення правосуддя України незалежною, кваліфікованою й об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне використання досягнень науки і техніки¹.

Стан дослідження проблеми

Варто відзначити, що різні аспекти галузі судової експертизи у своїх працях розглядали В. Б. Авер'янов, С. С. Алексєєв, І. А. Алієв, С. М. Алфьоров, О. Ф. Андрійко, І. В. Арістова, В. Д. Арсенєв, Н. М. Ахтирська, О. М. Бандурка, В. М. Бевзенко, П. Д. Біленчук, Ю. П. Битяк, Р. Ю. Богуш, О. М. Бокій, В. В. Галунько, В. М. Гаращук, І. О. Глобенко,

¹ Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12> (дата звернення: 09.09.2020).

І. М. Гоменюк, В. Г. Гончаренко, І. В. Гора, Г. О. Губін, С. М. Гусаров, С. В. Діденко, К. С. Дмитрієва, О. І. Жеребко, В. С. Журавський, О. В. Зайчук, О. М. Єщук, А. В. Іванов, Н. В. Іващенко, Н. І. Клименко, О. М. Ключев, Т. О. Коломосьць, І. Б. Коліушко, В. К. Колпаков, М. А. Комісаров, В. М. Коротаєв, А. В. Кофанов, О. В. Кузьменко, О. А. Кравченко, І. І. Котюк, О. А. Купрієвич, В. І. Курило, К. М. Куркова, О. А. Лопата, А. В. Малько, Н. І. Матузов, О. І. Миколенко, В. Я. Настюк, А. В. Омельчук, Н. М. Оніщенко, О. В. Петришин, С. І. Перлін, І. В. Пиріг, О. Ю. Піддубний, В. Ф. Погорілко, О. Р. Россинська, М. В. Салтєвський, Ю. М. Чорноус, В. В. Чумак, Ю. С. Шемшученко, А. Р. Шляхов, М. Г. Щербаковський, В. Д. Юрчишин, О. П. Яковенко та ін. Як бачимо, проблематика галузі судової експертизи неодноразово ставала предметом наукових пошуків та дискусій, однак питання саме завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи досліджується на науковому рівні вперше, що підкреслює актуальність та своєчасність цієї наукової статті.

Таким чином, наявність низки теоретичних і практичних проблем у галузі судової експертизи, відсутність комплексних наукових досліджень, присвячених цій проблематиці, та необхідність удосконалення законодавчого врегулювання правових засад і механізмів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи обумовлюють актуальність і своєчасність дослідження змісту та значення завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи.

Мета і завдання дослідження

Метою цієї наукової статті є формулювання завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи на підставі узагальнення наукових праць та аналізу вітчизняного законодавства з указаної тематики. Для досягнення окресленої мети необхідно виконати такі *завдання*: визначити понятійно-категоріальний апарат цієї наукової статті (завдання, принципи, судова експертиза, міжнародне співробітництво); дати характеристику нормативно-правовому регулюванню міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи; визначити коло завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи; розкрити зміст та значення завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що стаття є однією з перших наукових праць, де сформульовано завдання та принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, з'ясовано їх зміст і значення для практики.

Виклад основного матеріалу

Судово-експертну діяльність, як і будь-яку іншу суспільну діяльність, побудовано на низці керівних ідей і засад, що є підґрунтям для

успішного виконання судовими експертами своїх прав та обов'язків. М. Я. Сегай із цього приводу наголошує, що судово-експертна діяльність може бути визначена як діяльність органів державної влади, юридичних і фізичних осіб, що ґрунтується на конституційних засадах, із забезпечення правосуддя незалежною, об'єктивною, кваліфікованою, такою, що спирається на досягнення науки і техніки, судовою експертизою [2, с. 31]. Тобто автор наголошує на важливості визначення не просто принципів як керівних засад судово-експертної діяльності, а саме на конституційних як базових і таких, на які повинна спиратися діяльність у галузі судової експертизи, в тому числі міжнародна. Відповідно, важливо першочергово визначитися з базовим понятійним інструментарієм, що дозволить закласти підвалини для формулювання завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи.

Так, доцільно розпочати дослідження з визначення поняття «завдання». Відповідно до «Тлумачного словника української мови» категорія «завдання» розуміється в таких значеннях: 1) наперед визначений, запланований для виконання обсяг роботи, справа тощо; 2) настанова, розпорядження виконати певне доручення; 3) мета, до якої прагнуть; 4) те, що хочуть здійснити [3, с. 40]. Філософське значення поняття «завдання» – необхідність для суб'єкта (суспільства, соціальної спільноти, особи) здійснити в майбутньому певну діяльність, а мета – ідеальний, наперед визначений результат людської діяльності, спрямований на перетворення дійсності відповідно до усвідомленої людиною потреби. Мета є безпосереднім внутрішнім спонукальним мотивом людської діяльності [3, с. 51]. Погоджуючись із філософським розумінням досліджуваної категорії, зазначимо, що ототожнювати поняття «завдання» та «мета» було б помилковим, особливо з огляду на предмет цієї наукової статті. Завдання є одним з обов'язкових елементів діяльності органу державної влади, що відображає його призначення та основні напрямки діяльності в певній сфері суспільно-державних відносин [4, с. 226]. Тобто зміст міжнародної взаємодії в галузі судової експертизи знаходить відображення у своїх завданнях і має чітко визначену наперед мету.

У свою чергу, слушним є вивчення такого поняття, як «принцип». Так, категорія «принцип» (від лат. *principium*) означає «першооснова, першоджерело; основне вихідне положення наукової системи, теорії, ідеологічного напрямку і т. ін.; особливість, покладена в основу створення або здійснення чого-небудь; спосіб створення або здійснення чогось» [5, с. 1125]. Також під принципом розуміють яке-небудь вихідне положення (теорії, вчення, науки тощо) або внутрішнє переконання людини, її погляд на речі [6, с. 588]. Принцип – це одна з фундаментальних філософських категорій, що використовується для характеристики суспільних відносин у будь-якій сфері діяльності

[7, с. 20; 8, с. 95]. Принципи, як указує І. В. Пиріг, можуть належати до науки як певної системи знань, практичної діяльності людини або до її внутрішніх, особистісних характеристик. Принципи окремого різновиду людської діяльності та принципи науки, що її вивчає, не обов'язково мають збігатися [9, с. 106]. У сучасному розумінні, як вважає В. А. Грушевський, принципи організації та діяльності органів державної влади – це законодавчі, відправні засади, ідеї і положення, що виступають основою формування, організації та функціонування органів публічної влади [10, с. 66]. Відповідно, принципи являють собою відправні засади будь-якої діяльності у відповідній сфері життєдіяльності.

Також слід визначити такі поняття, як «судова експертиза» та «міжнародне співробітництво». Судова експертиза – це процесуальна дія, що полягає в дослідженні експертом за завданням слідчого або судді речових доказів та інших матеріалів з метою встановлення фактичних даних і обставин, що мають значення для правильного вирішення справи [11].

Г. М. Надгортний зазначав, що сутність судової експертизи як процесуальної дії полягає в тому, що особа чи орган, який призначає експертизу, дає експерту доручення вирішити поставлене перед ним питання, а експерт на основі своїх спеціальних знань проводить дослідження наданих йому матеріалів і встановлює факти, які використовуються як докази в кримінальному та цивільному процесах [12, с. 14]. Відповідно до Закону України «Про судову експертизу» «судова експертиза – це дослідження на основі спеціальних знань у галузі науки, техніки, мистецтва, ремесла тощо об'єктів, явищ і процесів з метою надання висновку з питань, що є або будуть предметом судового розгляду»¹.

Що стосується визначення поняття «міжнародне співробітництво», то О. М. Ключев наголошує, що таке співробітництво в галузі судово-експертної діяльності є системою, що досить потужно розвивається та зазнає впливів найрізноманітніших факторів. Посилення такого співробітництва, як зазначає дослідник, у будь-якій країні завжди відповідає інтересам судових експертів, судово-експертних установ, судової системи, правоохоронних органів, окремого громадянина та громадського суспільства в цілому. До основних причин, що сьогодні зумовляють необхідність активізації міжнародного співробітництва судових експертів, учений відносить процеси глобалізації всіх сфер людської діяльності, стрімкий розвиток засобів комунікації, інтернаціональних наукових зв'язків, прискорення міграції населення та пов'язану із цими процесами активізацію міжнародної транснаціональної організованої злочинності і міжнародного тероризму

¹ Там само.

[13, с. 156]. Також слід згадати позицію Н. І. Клименко й О. А. Купрієвич, які вказують, що судово-експертна діяльність кожного суб'єкта судово-експертної діяльності повинна відповідати національним принципам і міжнародним правовим та професійним стандартам. Висновок експертів однієї держави повинен мати силу доказів для судів іншої [14, с. 131].

С. В. Бородин та Е. Г. Ляхова вказують, що міжнародне співробітництво держав можна розглядати як ступінь спільної діяльності двох держав у сфері міжнародної боротьби зі злочинністю [15, с. 349]. На думку О. І. Бастрікіна та деяких інших науковців, міжнародне співробітництво являє собою цілеспрямовану та постійну, спільну і погоджену, широку за масштабами та різноманітну за формами і напрямками діяльність компетентних правоохоронних органів, що торкається загальних інтересів держав, які співпрацюють [16, с. 89; 17, с. 20; 18, с. 91].

Таким чином, враховуючи викладене, зазначимо, що міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи являє собою діяльність спеціалізованих суб'єктів у галузі судової експертизи (судових експертів, експертних установ тощо) щодо проведення спеціальних досліджень і налагодження міжнародної співпраці з іншими (іноземними, міжнародними) установами й організаціями.

Зазначимо, що сьогодні чинне законодавство України не оперує категорією «міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи», лише визначає в розділі IV вже згаданого раніше Закону України «Про судову експертизу» загальні положення щодо міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, зокрема щодо проведення судової експертизи за дорученням відповідного органу чи особи іншої держави (ст. 22), залучення фахівців з інших держав для спільного проведення судових експертиз (ст. 23) і міжнародного наукового співробітництва (ст. 24)¹.

Водночас, на нашу думку, такого законодавчого врегулювання недостатньо, щоб повною мірою забезпечити на належному правовому рівні ефективне та дієве здійснення судово-експертної діяльності у сфері міжнародного співробітництва, тому ми спробуємо визначити завдання та принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, що стануть підвалинами для нового розвитку міжнародної взаємодії судово-експертних установ України.

Зазначимо, що завдання міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, на наш погляд, передусім пов'язані з конкретними видами судових експертиз (спеціальні завдання) та їх міжнародною взаємодією, що заслуговує на проведення окремого наукового дослідження. У межах цієї наукової статті нами будуть

¹ Там само.

визначені загальні завдання міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи.

Аналіз законодавства України в галузі судової експертизи дозволяє виокремити такі завдання міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи:

1) *забезпечення міжнародної взаємодії між суб'єктами судово-експертної діяльності* – передбачає нормативно-правове забезпечення механізму міжнародної співпраці між суб'єктами судово-експертної діяльності, наприклад підписання відповідних міжнародних договорів та угод;

2) *використання міжнародної кваліфікованої та об'єктивної експертизи* – надання та отримання відповідних висновків експертів з питань, що належать до їх компетенції в межах цивільного, кримінального судочинства тощо;

3) *надання міжнародним (іноземним) судово-експертним установам (організаціям) допомоги* – можливість у невідкладних випадках направляти судових експертів України до іноземних держав з метою надання ними кваліфікованої судово-експертної діяльності (допомоги);

4) *обмін досвідом (навчання, підготовка та перепідготовка)* – передбачає підвищення кваліфікації та підготовку судових експертів за кордоном, їх навчання тощо;

5) *забезпечення міжнародного наукового забезпечення діяльності судових експертів* – передбачає налагодження міжнародної співпраці в науковому напрямку діяльності судових експертів (участь у міжнародних конференціях, міжнародні стажування, навчання тощо).

Стосовно визначення принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи зазначимо, що їх базу складають принципи, визначені у ст. 3 Закону України «Про судову експертизу», а саме принципи законності, незалежності, об'єктивності та повноти дослідження¹. Водночас, ураховуючи предмет наукової статті, інтерес для нас становлять саме принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи як спеціальні. До них ми пропонуємо віднести такі:

– *міжнародної правової визначеності* – передбачає, що судові експерти (спеціалізовані суб'єкти) повинні мати змогу планувати свої дії відповідно до міжнародних принципів і правил судово-експертної діяльності, враховувати під час міжнародної взаємодії іноземну усталену практику судових експертиз;

– *науковості* – передбачає використання новітніх досягнень науки і техніки, новітніх розробок у галузі судової експертизи під час міжнародного співробітництва;

¹ Там само.

– *рівності* – забезпечення рівності судових експертів під час їх співпраці незалежно від того, яким обсягом прав та обов'язків вони наділені;

– *свободи* – передбачає свободу діяльності судових експертів (спеціалізованих суб'єктів) під час міжнародного співробітництва;

– *добросовісності* – передбачає, що судові експерти під час їх міжнародної співпраці повинні чесно та з повною відповідальністю виконувати покладені на них обов'язки.

Запропоновані нами завдання та принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи повинні стати орієнтиром для судових експертів України, а їх правове закріплення відіграє важливу роль у процесі правозастосування та налагодження міжнародної взаємодії, особливо в сучасних умовах євроінтеграції.

Ураховуючи викладене, зазначимо, що сьогодні міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи перебуває на етапі становлення, існує нагальна потреба в удосконаленні чинного законодавства України у вказаній сфері та визначенні пріоритетів міжнародного співробітництва судових експертів. Вітчизняна судово-експертна діяльність повинна відповідати міжнародними нормами, принципами та професійним стандартам.

Висновки

Нормативно-правове закріплення завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи дозволить сформувати базу для подальшого правового регулювання такого співробітництва та сприятиме визначенню основних форм і методів його здійснення.

Завдання міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи можна визначити як сукупність законодавчо встановлених положень, спрямованих на забезпечення ефективної та професійної судової експертизи під час міжнародного співробітництва судових експертів. До завдань міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи нами віднесено такі: забезпечення міжнародної взаємодії між суб'єктами судово-експертної діяльності; використання міжнародної кваліфікованої та об'єктивної експертизи; надання міжнародним (іноземним) судово-експертним установам (організаціям) допомоги; обмін досвідом (навчання, підготовка та перепідготовка) і забезпечення міжнародного наукового забезпечення діяльності судових експертів.

Принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи слід визначити як керівні (основоположні) засади та ідеї, покладені в основу такого співробітництва та спрямовані на забезпечення об'єктивної судово-експертної діяльності. Сформульовано такі принципи міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи, як

добросовісності, свободи, рівності, науковості та міжнародної правової визначеності.

Отже, запровадження завдань і принципів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи у правове регулювання України покликано стати однією з рушійних змін правового підґрунтя для прискорення використання міжнародного досвіду судово-експертної діяльності в діяльності вітчизняних експертів, упровадження новітніх розробок, участі України у програмах розвитку галузі судової експертизи на світовому рівні, в тому числі на етапі планування концепції та стратегії розбудови галузі судової експертизи.

Перспективними напрямками подальших досліджень можна визначити вивчення форм і методів міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи.

Список бібліографічних посилань: 1. Черноус Ю. М., Лопата О. А. Поняття та завдання судово-експертної діяльності у сучасних реаліях. *Криміналістика і судова експертиза*. 2016. Вип. 61. С. 3–12. 2. Сегай М. Я. Объект, предмет, природа и система криминалистики. *Теория и практика судовой экспертизы та криміналістики*. 2003. Вип. 3. С. 25–32. 3. Словник української мови : в 11 томах / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; редкол.: І. К. Білодід (голова) та ін. Київ : Наук. думка, 1972. Т. 3. 744 с. 4. Чумак В. В. Завдання поліції в поліцейському праві сучасних держав. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2016. № 2. С. 220–228. 5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с. 6. Большая советская энциклопедия : в 30 т. / глав. ред. А. М. Прохоров. М. : Сов. энцикл., 1975. Т. 20. 608 с. 7. Гетьманець О. П. Принципи державного контролю в бюджетному процесі. *Форум права*. 2006. № 1. С. 20–24. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2006_1_5.pdf (дата звернення: 09.09.2020). 8. Чумак В. В. Принципи діяльності поліції Грузії: адміністративно-правовий аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. № 15, т. 1. С. 95–97. 9. Пиріг І. В. Принципи судово-експертної діяльності та їх співвідношення з принципами судової експертології. *Правова позиція*. 2016. № 1 (16). С. 106–113. 10. Грушевський В. А. Адміністративно-правовий статус регіональних управлінь Державної фіскальної служби України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2016. 212 с. 11. Криміналістика : підручник / за заг. ред. В. Ю. Шепітька. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ін Юре, 2004. 728 с. 12. Надгорный Г. М. О понятии предмета судебной экспертизы. *Криминалистика и судебная экспертиза*. 1989. Вып. 38. С. 10–15. 13. Ключев О. М. До питання міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2016. Вип. 18. С. 154–162. 14. Клименко Н. І., Купрієвич О. А. Міжнародне співробітництво судово-експертних установ. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 4. С. 130–134. 15. Кримінальний

процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Харків : Право, 2012. Т. 2. 664 с. **16.** Бастрыкин А. М. Взаимодействие советского уголовно-процессуального права и международного права. Ленинград : Изд-во АГУ, 1986. 135 с. **17.** Антонюк А. Б. Процесуальні засади міжнародного співробітництва при розслідуванні кримінальних правопорушень : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Ірпінь, 2016. 220 с. **18.** Баулін О. В. Використання науково-технічних засобів під час досудового розслідування. *Криміналістичний вісник*. 2013. № 1 (19). С. 88–93.

Надійшла до редакції 11.09.2020

Yatsenko I. I. Tasks and Principles of International Cooperation in the Field of Forensic Examination

The basic categories: “tasks”, “principles”, “forensic examination”, “international cooperation” have been studied. The legal regulation of international cooperation in the field of forensic examination has been determined. The understanding of the category of “tasks and principles of international cooperation in the field of forensic examination” has been clarified.

The task of international cooperation in the field of forensic examination has been defined as a set of legally established provisions aimed at ensuring effective and professional forensic examination in the course of international cooperation of forensic experts. The tasks of international cooperation in the field of forensic examination include the following: ensuring international cooperation between the subjects of forensic expertise, use of international qualified and objective expertise, providing assistance to international (foreign) forensic institutions (organizations), exchange of experience (training and retraining), providing international scientific support for the activities of forensic experts.

The principles of international cooperation in the field of forensic examination have been defined as guiding (fundamental) principles and ideas laid down in the basis of international cooperation in the field of forensic examination and aimed at ensuring objective forensic activity. The following principles of international cooperation in the field of forensic examination have been formulated: good faith, freedom, equality, scientificity, international and legal clarity.

It has been proved that the introduction of tasks and principles of international cooperation in the field of forensic examination into legal regulation of Ukraine is designed to be one of the driving changes in the legal basis for accelerating the integration of international forensic activity experience into the activity of domestic experts, implementation of new developments, Ukraine’s participation in developing programs in the field of forensic examination at the global level, including at the planning stage of the concept and strategy for developing forensic examination area.

Key words: tasks, principles, international cooperation, forensic examination, forensic experts, forensic activity.

